Verdeel en heers

Beschrijving

De terroristische aanval van Hamas die meer dan een week geleden is gestart, lijkt er vooral op gericht op de normalisering van de relaties van de staat IsraÃ«l met haar Arabische buren te frustreren. Marokko, Bahrein en de Verenigde Arabische Emiraten tekenden immers in de afgelopen jaren vredesakkoorden met IsraÃ«l. Eenzelfde overeenkomst met Saoedi-ArabiÃ« was aanstaande. IsraÃ«l kon het ook goed vinden met Rusland waarmee het in SyriÃ« een gelegenheidscoalitie sloot. Dan blijven alleen Qatar en Iran nog over. Qatar steunt de wereldwijd opererende terroristische organisatie moslimbroederschap, waarvan Hamas een onderdeel is. Ondanks het feit dat Hamas bestaat uit soennieten zorgt de gemeenschappelijke vijand IsraÃ«l er voor dat sjiitische Iran het goed kan vinden met Hamas. Zoals zo vaak in het Midden-Oosten is de vijand van mijn vijand mijn vriend. Qatar probeert wel steeds meer een onafhankelijke rol te vervullen, net als Turkije, een land dat Hamas nog steeds niet wil zien als terreurgroep.

Hamas's 'Gaza Metro' tunn

Israeli map showing tunnels alleged

De baas van de Palestijnen

Op de achtergrond speelt ook nog de gezondheid van Mahmoud Abbas, de 87-jarige leider van de PLO. Abbas is al 18 jaar aan de macht, zonder dat er in de tussentijd verkiezingen zijn geweest. Er is Hamas veel aan gelegen om ook op de Westbank populair te worden en de rol van Fatah over te nemen. De huidige rechtste IsraÃ«lische regering trad de laatste tijd hard op tegen Fatah op de Westbank. Netanyahu is geen voorstander van de tweestatenoplossing, iets waar Fatah lange tijd op aanstuurde. Als Hamas de macht overneemt van Abbas is zoâ??n oplossing definitief van tafel.

IsraÃ«lische soldaten zijn sinds 2005 niet op grote schaal in Gaza actief geweest. Ze hebben gekozen voor de â??Herasâ??-oplossing door er een hek omheen te zetten, op onderdelen bewapend met door robots gecontroleerde wapens. Dat hek heeft bijna een miljard dollar gekost, maar wederom blijkt dat het ook hier uiteindelijk gaat om de zwakste schakel. IsraÃ«l kan nu bijna niet anders dan Hamas vernietigen. Dat eist de eigen bevolking en elk moment van zwakte zal door Hamas worden uitgebuit. Hamas vertegenwoordigt niet alle Palestijnen, zelfs niet alle Palestijnen in Gaza.

De laatste keer dat er verkiezingen waren in Gaza was in 2006. De gemiddelde persoon in Gaza is 18 jaar oud, wat betekent dat de overgrote meerderheid van de bevolking niet voor Hamas heeft gekozen. Ook de steun voor Hamas in Gaza is de laatste jaren weggeÃ«bd. De bevolking van Gaza koos oorspronkelijk voor Hamas omdat ze tegen Fatah waren, niet zozeer omdat ze ideologisch op Ã©Ã©n lijn zitten. Voor de meeste mensen in Gaza is Hamas nu even corrupt als Fatah en de heerschappij van Hamas in Gaza de afgelopen 16 jaar staat nu niet bepaald bekend als een succes.

IsraÃ«l kan op dit moment kiezen uit vier kwaden.

1. De eerste is een deal met Hamas, inclusief een gevangenruil. In 2011 was het leven van 1 IsraÃ«lier (Gilad Shalit) even veel waard als ongeveer 1.000 Palestijnen. Vanuit humanitair opzicht is dit op korte termijn de beste oplossing, maar gelet op de gebeurtenissen voorlopig onmogelijk.
2. De tweede optie is om Gaza te bestoken vanuit de lucht. Dat was in de afgelopen jaren het antwoord op gewelddadigheden vanuit Gaza en is ook dit keer de eerste reactie. Nadeel is dat er veel onschuldige slachtoffers vallen. In 2014 verloren door luchtaanvallen vele duizenden in Gaza het leven, ook omdat Hamas maar al te graag de eigen bevolking gebruikt als menselijk schild. Bijkomend probleem van luchtaanvallen is dat aan het eind van de dag, Hamas alleen maar steviger in het zadel zit.
3. De tweede optie wordt gecombineerd met een vergaande blokkade van Gaza. Ook dit werd vaker toegepast in de afgelopen jaren. Door Gaza van tijd tot tijd af te sluiten van verschillende voorzieningen, kon IsraÃ«l dingen gedaan krijgen op Gaza. Deze blokkade heeft er ook voor gezorgd dat nu 80 procent van de bevolking afhankelijk is van humanitaire hulp om te overleven. Er is geen economie in Gaza meer over, maar desondanks is er nog geen sprake van politieke verandering.

4. De laatste optie is een grondoffensief, wat uiteindelijk vooral een offensief onder de grond zal zijn, iets waar Hamas zich waarschijnlijk jarenlang op heeft voorbereid. Waarschijnlijk kent ook deze optie alleen maar verliezers, al is er een mogelijkheid dat Hamas uiteindelijk van de kaart wordt geveegd. Met deze laatste optie verliest IsraÃ«l de nodige goodwill bij de Arabische buren.

Iran's ba

Iran has been working on
three decades. These are
by the Iranian military.

De as van het kwaad

De drijvende kracht achter de escalatie is Iran. Het mag duidelijk zijn dat het land zwaardere sancties krijgt vanuit de VS. Opvallend is dat de Amerikanen samen met Qatar nu 6 miljard dollar aan Iraanse tegoeden hebben bevroren. Ook is het bemoedigend om te zien dat Saoedi-ArabiÃ« waarschijnlijk wel zal willen compenseren voor olie die Iran niet meer kan uitvoeren. Daarmee verschilt dit conflict voor de wereldeconomie belangrijk van de strijd in 1973, toen de Saoediâ??s met een boycot tegen de VS en Nederland kwamen. Wel zal veel afhangen van het optreden van de IsraÃ«liâ??s tijdens het grondoffensief op de Gazastrook. Ondertussen dreigen Joden in met name West-Europa het slachtoffer te worden. Joodse huizen in Berlijn zijn alweer beklad met Davidsterren, Joodse scholen blijven dicht. In verschillende steden worden pro-Palestijnse protesten inmiddels verboden, maar de geest is opnieuw uit de fles.

Han Dieperink, Chief Investment Officer

http://disclaimerper